



Valsts ieņēmumu dienests

## **Informatīvais materiāls**

**Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumos Nr.188  
“Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un  
zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību,  
kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā”**

**un**

**Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 8.maija noteikumos Nr.301  
“Noteikumi par individuālo komersantu finanšu pārskatiem”**

Valsts ieņēmumu dienests informē, ka 2018.gada 24.jūlijā ir izdoti Ministru kabineta noteikumi Nr.435 “Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumos Nr.188 “Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā”” un Ministru kabineta noteikumi Nr.434 “Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 8.maija noteikumos Nr.301 “Noteikumi par individuālo komersantu finanšu pārskatiem””, kas 2018.gada 26.jūlijā publicēti oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” Nr.147 (6233) un stājās spēkā 2018.gada 27.jūlijā.

Lai saskaņotu minētos noteikumus ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” (2017.gada 28.jūlijā un 22.novembrī pieņemto šā likuma grozījumu redakcijā) normām, kas stājušās spēkā 2018.gada 1.janvārī, noteikumos ir veikti šādi būtiskākie grozījumi.

**Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumos Nr.188  
“Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un  
zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību,  
kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā” (turpmāk – noteikumi)**

1. Ņemot vērā, ka ar 2018.gada 1.janvāri ir mainījusies iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtība salīdzinājumā ar līdz šim likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” noteikto, kā arī ir zaudējis spēku likums “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”, Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls (turpmāk – žurnāls) papildināts ar jaunām ailēm, skaidrota jauno vai precizēta līdzšinējo žurnāla ailu aizpildīšanas kārtība, paredzētas izvēles iespējas žurnāla kārtošāni laika periodā līdz 2018.gada beigām, precizēta uzskaites un nolietojuma aprēķināšanas, kā arī atlikušās vērtības

noteikšanas kārtība pamatlīdzekļiem, tai skaitā tiem, kas iegādāti līdz 2017.gada 31.decembrim.

## 2. Faktisko izdevumu norakstīšanas ierobežojuma noteikšana:

1) žurnāla 19.aile "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu" un 20.aile "Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem" sadalītas katra divās daļās, papildinot ar 19.<sup>1</sup> un 20.<sup>1</sup>aili, lai varētu atsevišķi uzskaitīt tās faktisko izdevumu summas, kam nepiemēro ierobežojumu, un tās, kam piemēro ierobežojumu 80 % apmērā no fiziskās personas kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem taksācijas gada beigās, attiecīgi mainot ailu līdzšinējo numerāciju (noteikumu 16.punkts un 20.13., 20.19., 20.19.<sup>1</sup>, 20.19.<sup>2</sup>, 20.20., 20.20.<sup>1</sup>, 20.20.<sup>2</sup>, 20.21. un 20.24.apakšpunkts un 22.punkts);

2) noteikts, ka, kārtojot žurnālu elektroniski, žurnāla ailes var sadalīt sīkāk, ja tas nepieciešams detalizētai informācijas uzskaitē saistībā ar saimnieciskās darbības specifiku vai nodokļu vajadzībām (noteikumu 19.punkts);

3) lai arī žurnālā atspoguļo un attiecīgi klasificē ar personas saimniecisko darbību saistītos naudas vai citu maksāšanas līdzekļu ieņēmumus un izdevumus, tomēr izņēmums ir atsavināta pamatlīdzekļa atlikušās vērtības atspoguļošana gadījumā, ja tā atsavināšanas vērtība uzrādīta ieņēmumos. Tādējādi ir saglabāta līdzšinējā kārtība un noteikumos noteikta iespēja atsavināta pamatlīdzekļa atlikušo vērtību (ja tā atsavināšanas vērtība uzrādīta ieņēmumos) norādīt žurnāla 20.ailē "Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem" un 20.<sup>1</sup>ailē un noteikumu skaidrībai (attiecībā uz lauksaimniecisko ražošanu) papildus arī žurnāla 19.ailē "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu" un 19.<sup>1</sup>ailē (noteikumu 20.19.<sup>1</sup>, 20.19.<sup>2</sup>, 20.20. un 20.20.<sup>1</sup> apakšpunkts).

3. Starpniecības maksājumu norādīšana žurnālā: žurnāla 17.aile "Ieņēmumi, kas nav attiecināmi uz ienākuma nodokļa aprēķināšanu" un 23.aile "Izdevumi, kas nav attiecināmi uz ienākuma nodokļa aprēķināšanu" papildināta ar nosacījumiem saistībā ar starpniecības maksājumiem. Noteikta kārtība, kā uzrādāmas trešās personas vārdā iekasētās summas, piemēram, tādi starpniecības maksājumi, kas saņemti pārskaitīšanai citiem pakalpojumu sniedzējiem, – maksājumi par siltumenerģiju, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu izmantošanu. Tāpat arī attiecībā uz nekustamā īpašuma apsaimniekotāja saņemtajām dzīvokļu īpašnieku maksājumu summām uzkrājumu fondā dzīvojamās mājas uzturēšanas vai uzlabošanas un attīstīšanas darbiem (piemēram, remontam, atjaunošanai, pārbūvei) un šo summu izlietojumu paredzētajiem mērķiem, lai tādā veidā norādītu no taksācijas gada izdevumiem izslēdzamos izdevumus (noteikumu 20.17. un 20.23.apakšpunkts).

4. Izmaiņas pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšanā: lai noteikumus saskaņotu ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.<sup>5</sup>pantu un ar Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" jaunajām normām (79.<sup>16</sup>, 79.<sup>17</sup>,

79.<sup>18</sup>, 79.<sup>19</sup>punkts), ir aktualizētas attiecīgās atsauces un pamatlīdzekļa vērtības sliekšnis (noteikumu 21., 22., 27., 28., 29.<sup>1</sup> un 30.punkts).

5. Noteikumi papildināti ar jaunu 44.punktu, nosakot, ka persona, kas līdz noteikumu projekta pieņemšanai bija uzsākusi kārtot žurnālu par 2018.gadu un vēlas līdz 2018.gada beigām to turpināt kārtot iepriekšējā kārtībā, var turpināt to kārtot līdzšinējā kārtībā (noteikumu 21.punkts).

6. Noteikumi papildināti ar jaunu 45., 46. un 47.punktu, kas paredz izvēles iespēju atlikušās vērtības aprēķināšanai pamatlīdzeklim vai pamatlīdzekļa kategorijām, kas iegādātas vai iegūtas dāvinājumā līdz 2017.gada 31.decembrim (arī gadījumā, ja pēc šī datuma tiek mainīts nodokļu maksātāja statuss) (noteikumu 18. un 21.punkts).

7. Jaunā redakcijā izteikts Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 “Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, kārtā grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā” 1.pielikums (noteikumu 22.punkts).

### **Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 8.maija noteikumos Nr.301 “Noteikumi par individuālo komersantu finanšu pārskatiem” (turpmāk – noteikumi)**

Ar 2018.gada 1.janvāri likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.pantā noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs, aprēķinot ar nodokli apliekamo ienākumu no saimnieciskās darbības, saimnieciskās darbības izdevumos ir tiesīgs iekļaut ar saimniecisko darbību saistītos izdevumus tādā apmērā, kas nepārsniedz 80 % no fiziskās personas kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem, kā arī ir noteikti atsevišķi saimnieciskās darbības izdevumu veidi, kuri ar saimniecisko darbību saistītajos izdevumos ir iekļaujami pilnā apmērā.

Savukārt iedzīvotāju ienākuma nodokli maksātājs, kurš grāmatvedību kārtā divkāršā ieraksta sistēmā, pēc korekciju veikšanas atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.<sup>1</sup>pantā noteiktajam nodokli aprēķina no summas, kas nav mazāka par 20 % no saimnieciskās darbības ieņēmumiem.

Tādējādi, lai iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem atvieglotu iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarāciju sagatavošanu kalendāra gada beigās, vadoties no grāmatvedībā norādītās uzskaites divkāršā ieraksta sistēmā, noteikumos noteikts, ka individuālais komersants ir tiesīgs:

1) arī finanšu grāmatvedībā pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšanai un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanai izvēlēties tādu pašu lietderīgās lietošanas laika ilgumu un nolietojuma aprēķināšanas (vērtības norakstīšanas) metodi, kāda paredzēta likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.<sup>5</sup>pantā, kā arī ir tiesīgs ievērot ar pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšanu un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanu saistītos noteikumus, ko paredz normatīvie akti

par likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtību (noteikumu 3.punkts);

2) finanšu pārskata shēmām pievienot jaunus posteņus saimnieciskās darbības izdevumiem, kurus iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs ir tiesīgs iekļaut ar saimniecisko darbību saistītos izdevumos tādā apmērā, kas nepārsniedz 80 % no fiziskās personas kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem, un saimnieciskās darbības izdevumiem, kurus izdevumos drīkst iekļaut pilnā apmērā likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" izpratnē (noteikumu 1.punkts).

2018.gada jūlijā

Informāciju sagatavoja

Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvalde